

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Handel og kontor i Norge

For 2021

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye Åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger, og de blir styrket gjennom gjensidig dialog med interessenter. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etiskhandel Norges flerpartssamarbeid og som part i aktsomhetsvurderingsarbeidet. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Christopher Beckham, forbundsleder**

Handel og Kontor i Norge (HK) er LOs tredje største forbund og organiserer arbeidstakere innen handel, kontor, administrasjon og kunnskapsbedrifter i privat sektor.

Fagbevegelsen spiller en viktig rolle for etisk handel, arbeidstakers rettigheter, klima og miljø. Vårt mål er rettferdig økonomisk vekst og like muligheter for alle, uten at jordas ressurser utarmes. Arbeidet vårt for å redusere økonomiske forskjeller må leve side om side med arbeidet for å redusere klima- og miljøpåvirkningen på arbeidsplassene, i tråd med FNs bærekraftsmål. Dette er viktige mål for HKs nasjonale og internasjonale arbeid.

Tariffavtalen er et sentralt instrument for regulering av arbeidslivet. HK krevde som første arbeidstakerorganisasjon grønne tariffkrav, og fikk dette avtalefesta i 2019. Bilaget i tariffavtalen forplikter i partsamarbeidet, og har vært utgangspunkt for gode og tydelige samarbeidsprosjekter mellom partene i tariffperioden. HK står også bak utgivelsen av boka Grønne tariffavtaler, og vi ser at forbund etter forbund kommer etter i arbeidet med grønne tariffavtaler.

Internasjonal solidaritet og engasjement kjennetegner fagbevegelsen, og i tillegg til nasjonal aktivitet er HK medlem av en rekke internasjonale yrkessammenslutninger som er aktive i faglig og politisk arbeid for arbeidstakere. Vi er involvert i samarbeidsprosjekter med flere av våre søsterforbund som STiBH i Bosnia Hercegovina, handelsforbundet i Murmansk, handelsforbundet i Cuba og i Myanmar.

HK samarbeider med flere organisasjoner når det gjelder etisk handel, klima og miljø. I 2015 inngikk vi samarbeid med Regnskogsfondet. Hvert år redder hvert HK-medlem 1000 kvm regnskog og bidrar til forsvar av urfolks rettigheter. I tillegg er vi tilsluttet Klimavalgalliansen og Broen til framtiden. Vi er også sertifisert som Miljøfyrtårn, vi har tydelige interne retningslinjer for etisk handel, og er partnerorganisasjon i Fairtrade Norge. HK har også vært en viktig bidragsyter til Veikart for grønn handel 2050.

Vårt aktive og synlige engasjement er nødvendig for å sikre en demokratisk utvikling og en mer rettferdig fordeling i samfunnet.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Handel og kontor i Norge

Type organisasjon:

Fagforening

Beskrivelse av organisasjonen:

Handel og Kontor i Norge er LOs tredje største forbund og organiserer arbeidstakere innen handel, service og administrasjon i privat sektor. Vår viktigste oppgave er å etablere kollektive avtaler og sikre arbeidstakernes faglige rettigheter når det gjelder rett til å forhandle, økonomiske rettigheter og rett til å streike.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

107

Omsetning (NOK):

235 800 000

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Bosnia Hercegovina, Cuba, Russland, Myanmar og Kina

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Silje Kjellesvik Norheim

Tittel: Prosjektleder

Epost: skn@hkinorge.no

Telefon: 913 01 817

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2000

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Christopher Beckham, forbundsleder

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Prinsipp og handlingsprogram og retningslinjer for innkjøp,

Annet

Samarbeidsprosjekter med internasjonale søsterforbund

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Handel og Kontor i Norge ønsker å være et forbund som viser at vi gjør en innsats som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge. HK setter aktuelle tema på dagsorden på konferanser og møter for både våre tillitsvalgte og ansatte. Det synliggjøres også gjennom innkjøpsstrategi, på nettsider og annen digital internkommunikasjon.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Regnskogfondet	10 kr per medlem/1000 kvm regnskog reddes årlig pr. medlem, løpende avtale.
Fairtrade Norge	Partnerorganisasjon, løpende avtale
Prosjektengasjement i Bosnia Herzegovina med vårt søsterforbund STBiH. Styrke STBiH som multietnisk forbund, støtte opp om arbeidet med organisering, likestilling og ungdom.	Godt arbeid i 2021 tross pandemi, ny videreføringsperiode avtalt for 2021-2024
Prosjektengasjement i Myanmar, freds- og demokratiarbeid og solidaritetsarbeid.	Begrensede muligheter til aktivitet i 2021 grunnet militærkuppet, men det pågår kontinuerlig dialog og bistand gjennom Norsk Folkehjelp og deres partnerorganisasjoner i Myanmar, samt LOs internasjonale avdeling. Ny avtaleperiode 2021-2024.
Prosjektengasjement i Kina med vårt søsterforbund SPFTU om samarbeid og dialog om arbeidslivsrelaterte temaer.	Løpende prosjekt, men grunnet pandemien og den politiske situasjonen har ikke det vært mulig å gjennomføre delegasjonsreiser, seminarer eller møter i 2021. Noe usikkerhet om videre fremdrift knyttet til den politiske situasjonen.
Prosjektengasjement i Murmansk med vårt søsterforbund Handelsforbundet i FNPR, med fokus på organisering og medlemsrekruttering.	Det er ikke gjennomført norsk-russisk seminar i 2021, grunnet pandemien. Usikkerhet om aktivitet i 2022 grunnet krigen. Ny avtaleperiode 2021-2024
Prosjektengasjement på Cuba med vårt søsterforbund SNTCGS om opplæring av tillitsvalgte.	På grunn av pandemien var det ingen mulighet til å arrangere kurs i 2021. Avtaleperiode 2019-2023.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Regnskogfondet - som beskrevet for 2021
Fairtrade Norge - som beskrevet for 2021
Prosjektengasjement i Bosnia Herzegovina - som beskrevet for 2021
Prosjektengasjement i Myanmar - som beskrevet for 2021
Prosjektengasjement i Kina - usikkerhet om muligheter for aktivitet grunnet den politiske situasjonen, må vurderes fortløpende.
Prosjektengasjement i Murmansk - usikkerhet om muligheter for aktivitet grunnet krigen, må vurderes fortløpende.
Prosjektengasjement på Cuba - som beskrevet for 2021

“Fagbevegelsen og et godt og trygt organisert arbeidsliv spiller en viktig rolle for etisk handel”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Regnskogfondet	HK bidrar med 10 kr per medlem, noe som tilsvarer at 1000 kvm regnskog reddees årlig pr. medlem og bidrar til forsvar av urfolks rettigheter.	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp. ☒ Miljø
Prosjektengasjement i Bosnia Hercegovina	Sentralt for prosjektet er å styrke STBiH som multietnisk forbund, støtte opp om arbeidet med organisering, likestilling og ungdom i Bosnia.	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Diskriminering ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp.
Prosjektengasjement i Myanmar	HK har flere oppfølgingsprosjekter i Myanmar, men har særlig fulgt opp Telenors aktivitet og nedleggelse/salg av sin virksomhet i Myanmar gjennom LOs internasjonale avdeling.	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Korrupsjon

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
--------	-------------

Tiltak	Beskrivelse
Innkjøp	HKs hovedkontor ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2019, og sammen med innkjøpsstrategi for etisk handel har det vært strengt fokus på å gjøre gode og riktige innkjøp.
Referansegruppe med LO og LO-forbund	HK sitter i referansegruppe sammen med LO og andre LO-forbund for å fremme arbeidstakerrettigheter gjennom arbeiderrepresentasjon i globale leverandørkjeder gjennom et faglig politisk arbeid.

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Handel og Kontor i Norge jobber aktivt for å sette etisk handel, menneskerettigheter, likestilling, klima og miljø på dagsorden. Dette er en del av vårt samfunnsansvar. Vi holder vanligvis flere konferanser i året for tillitsvalgte i mange av Norges største bedrifter, men på grunn av pandemien har det vært lavere aktivitet i 2021. Konferansene gir tillitsvalgte kunnskap som de tar med videre til egen bedrift. Gjennom økt forståelse av bedriftsdemokrati og medbestemmelse gjør HK de tillitsvalgte rustet til å påvirke bedriften til å drive etisk handel.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettsadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

Se vedlegg.

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Våre leverandører skal levere varer og tjenester til HK som er produsert i overensstemmelse med retningslinjene. Leverandørene skal også videreformidle og følge opp retningslinjene hos sine underleverandører. På oppfordring av HK må leverandørene kunne dokumentere at retningslinjene etterleves. Dersom HK ønsker å kartlegge underleverandører, plikter leverandøren å oppgi navn og kontaktopplysninger på denne.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

HK kjøper hovedsaklig varer til både internt og eksternt gjennom Staples og Pelion. Pelion har et særlig fokus på arbeids- og miljøforhold i deres leverandørkjeder, og er også medlem i Etisk handel Norge.

Staples er opptatt av å sikre at alle medarbeiderne, leverandørene og partnere om deres etiske standarder. De foretar selv granskning av fabrikker i risikoland og de leverandørene de velger globalt. For HK er det viktig å kjøpe varer og tjenester av bedrifter som har tett oppfølging av sine leverandører. Ved innkjøp bruker vi våre faste leverandører som verdsetter etisk handel og har gode prosedyrer ved innkjøp og valg av leverandører, og som er godt kjent med våre etiske retningslinjer.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Det viktigste HK gjør er å ha tett dialog med leverandører og påse at de følger de etiske retningslinjene.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Ingen spesielle utfordringer identifisert i 2021.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Ingen som er blitt avdekket eller rapportert i 2021.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Løpende og tett dialog med leverandører ved innkjøp, samt undersøkelser knytta til nye/ikke faste innkjøp.

Kontakt:

Handel og kontor i Norge

Silje Kjellesvik Norheim

skn@hkinorge.no

913 01 817